

Maja Vagnby

Innspill fremtidens fellesskole

Hei. Jeg gar noen helt konkrete forslag til hvordan dagens fellesskole kan forbedres i fremtiden. Jeg kunne nok skrevet en lang tekst med begrunnelse og kilder, men jeg tenker det beste er å holde det kort. Jeg tar mest utgangspunkt i min erfaring som lærer i 10 år. Jeg har vært både kontaktlærer, faglærer og hatt spesialundervisning. Jeg startet å jobbe som lærer akkurat i overgangen til ipad-skole og da 9a-loven tredte i kraft.

1. Lovfestet arbeid med sosial kompetanse/ livsmestring på timeplanen. Ikke kun som et tverrfaglig tema. Men mer som et eget fag. Dette må undervises i av lærere med utdanning i emnet!
2. Valgfag fra mellomtrinnet. Elevene trenger motivasjon! Valgfagene kan være f.eks musikk, kunst og håndverk, natur, mat&helse. Det er inget problem å få inn lesing og regning i valgfagene, sålenge kompetansemålene er tydelige på det. Dette er en fin måte å øke både motivasjon og det faglige.
3. Strengere regler ang mobil i skolen. Selv om man har mobilhotell eller regel om at mobilen skal bli igjen i sekken, så følges ikke dette av alle. Det skaper merarbeid for læreren og bidrar til mye konflikter. Skolene må få større mandat til å sette ned foten når det gjelder sånt som dette.
4. Bedre system på ipadene. I dag kan elevene søke opp hva de vil på internett. De kan i praksis sitte og spille hele timen uten at læreren oppdager det. Elevenes ipadbruk kan ikke beskyttes av personvern. Ipaden skal være på lik linje som en kladdebok: læreren skal kunne ha full tilgang til innholdet. Både i timen og etter timen. Det bør også være mulighet til å låse mye mer innhold på ipadene enn i dag. F.eks kun tilgang til utvalgte apper og nettsider, og kun lærer kan dele YouTubevideoer.
5. Vi må bedre spesialundervisningen. Fremdeles blir mange sendt på grupperom hver gang de skal ha dette. Det må bli et bedre system for samarbeid mellom lærere og spesialpedagog om innhold i - og hvordan eleven kan inkluderes bedre i ordinær undervisning. I dag har man ikke tid.
6. Det bør være to ulike lærerutdannelser og to ulike "lærerjobber". Skolehverdagen bør organiseres annerledes:

Faglærer og kontaktlærer.

Faglærerutdanningen utdanner lærere i fag, relativt likt som utdanningene er nå.

Faglæreren fordyper seg i fagene og didaktikk, og skal kun jobbe med dette. Undervisning, etterarbeid og faglige tilbakemeldinger, oppdatere seg på faget, utvikle gode opplegg til sine timer, tilpasse undervisningen faglig og samarbeide med kontaktlærer/ spes ped om iop og tilpasset opplæring.

Kontaktlærerutdanningen inneholder ett eller to fag, f.eks norsk og matte. Ellers inneholder utdanningen emner med innhold som: mobbing, sosial kompetanse, følelser, læreversker, ulike diagnoser og noe helsefag som allergier og vanlige medisiner, foreldresamarbeid, skolevegring, konfliktløsning, ppt/bup/barnevernets roller, lover som gjelder skole og barn, og annet som er relevant i et barns/ungdoms liv og skole. Tenk en slags blanding av lærer og vernepleier/ miljøterapeut.

Kontaktlæreren har mye mindre undervisning enn en faglærer. Men hun er mye i klasserommet. Hun tar seg av kontakt med foreldre, møter med barnevern osv. Hun ordner opp i konflikter i klassen, tar kartlegginger som Spekter, elevundersøkelsen osv og analyserer resultatene. Hun sitter i møter om mobbing og håndterer disse. Skriver pedagogiske rapporter, iop-er osv. Hun har timer i klassen, men dette er klassens time (som kan være livsmestringstimene jeg nevnte i punkt 1), og noen få fag som f.eks fysik og norsk. Hun har ansvar for å lage timeplaner og brev hjem - som faglærere fyller ut. Hun følger opp lekser, prøver og innleveringer sammen med faglærer.

Kontaktlærer og faglærere har jevnlig møter. Disse møtene skal erstatte teammøter, og må organiseres noe annerledes da faglærerne er i flere klasser. Om mulig kan én faglærer være på kun ett trinn for å gjøre det litt enklere.

Kontaktlærer tar også elever ut for samtale eller sosialt samvær og undervisning. F.eks jentegrupper eller forebyggende arbeid hvor noen elever gjør noe hyggelig sammen. Hun kan også ha samtaler med elever med f.eks angst.

Kontaktlæreren kan også samarbeide med faglærerne og bidra i timene som støtte. Hun kan for eksempel bli med på museum med kunst og håndverkslæreren eller dra på tur og se på bergarter med naturfagslæreren. Men poenget er at kontaktlæreren skal ha HØYT fokus på trivsel hos elevene, kontakt med foreldre og det administrative. Mens faglærerne skal få tid, rom og fred til å undervise i fag.

Er det en mobbesak i klassen, eller to elever har slåss i friminuttet, så kan kontaktlæreren komme og ta seg av dette mens faglærer underviser. I stedet for at faglærer må gå fra klassen og ordne opp og ikke kunne følge det opp fordi hun skal videre til neste klasse. Kontaktlærerrollen er i dag for stor til at den kan kombineres med en vanlig, 100% lærerstilling med undervisning i fokus. Vi må se på lærerrollen helt nytt.